

RÁCZ ANITA PUBLIKÁCIÓI

I. Lektorált szakkönyvek, monográfiák

Önállóan megjelent

1. *A régi Bihar vármegye településneveinek nyelvészeti vizsgálata.* (A Magyar Névértudományi Intézet Kiadványai 9.) Debrecen, 2005. 235 lap. (<http://www.mek.oszk.hu/03400/03481/index.phtml>)
2. *A régi Bihar vármegye településneveinek történeti-etimológiai szótára.* (A Magyar Névértudományi Intézet Kiadványai 12.) Debrecen, 2007. 372 lap. 1 térképmelléklet. (<http://mek.oszk.hu/05500/05547/>)
3. *Adatok a népnévvel alakult régi településnevek történetéhez.* (A Magyar Névértudományi Intézet Kiadványai 19.) Debrecen, 2011. 248 lap. (<http://mek.oszk.hu/10100/10175/>)
4. *Etonimák a régi magyar településnevekben.* (A Magyar Névértudományi Intézet Kiadványai 37.) Debrecen, 2016. 196 lap. (http://mnyk.unideb.hu/publikaciok/RA_etonima.pdf)

Társ szerzőkkel megjelent

5. RÁCZ ANITA–(HOFFMANN ISTVÁN–TÓTH VALÉRIA): *Ómagyar kori helynévfeldolgozások.* A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének kiadványai 64. sz. Debrecen, 1996. 30 lap. (<http://mnytud.arts.unideb.hu/mnyj/33/04hoffma.htm>)
6. RÁCZ ANITA–(HOFFMANN ISTVÁN–TÓTH VALÉRIA): *Helynévtörténeti adatok a korai ómagyar korból 1. Abauj–Csongrád vármegye.* (A Magyar Névértudományi Intézet Kiadványai 1.) Debrecen, 1997. 156 lap, 33 térképmelléklet. (<http://www.mek.iif.hu/porta/szint/tarsad/nyelvtud/ha1/>)
7. RÁCZ ANITA–(HOFFMANN ISTVÁN–TÓTH VALÉRIA): *Helynévtörténeti adatok a korai ómagyar korból 2. Doboka–Győr vármegye.* (A Magyar Névértudományi Intézet Kiadványai 3.) Debrecen, 1999. 123 lap, 16 térképmelléklet. (<http://www.mek.iif.hu/porta/szint/tarsad/nyelvtud/ha2/>)
8. RÁCZ ANITA–(PÓCZOS RITA–TÓTH VALÉRIA–GYÖRFFY ERZSÉBET–RESZEGI KATALIN): *Korai magyar helynévszótár. 1000–1350. 1. Abauj–Csongrád vármegye.* (A Magyar Névértudományi Intézet Kiadványai 10.) Szerk. HOFFMANN ISTVÁN. Debrecen, 2005. 449 lap. (<http://www.mek.oszk.hu/03500/03506/index.phtml>)
9. RÁCZ ANITA–(HOFFMANN ISTVÁN–TÓTH VALÉRIA): *Helynévtörténeti adatok a korai ómagyar korból 3. Heves–Küküllő vármegye.* (A Magyar Névértudományi Intézet Kiadványai 25.) Debrecen, 2012. 115 lap, 23 térképmelléklet. (<http://mek.oszk.hu/12000/12021/12021.pdf>)
10. RÁCZ ANITA–(HOFFMANN ISTVÁN–TÓTH VALÉRIA): *Helynévtörténeti adatok a korai ómagyar korból 4. Liptó–Pilis vármegye.* (A Magyar Névértudományi Intézet Kiadványai 43.) Debrecen, 2017. 119 lap.
11. RÁCZ ANITA–(HOFFMANN ISTVÁN–TÓTH VALÉRIA): *History of Hungarian Toponyms.* Hamburg, Helmut Buske Verlag, 2017. 313 lap.
12. RÁCZ ANITA–(HOFFMANN ISTVÁN–TÓTH VALÉRIA): *Régi magyar helynévadás. A korai ómagyar kor helynevei mint a magyar nyelvtörténet forrásai.* Gondolat Kiadó. Budapest, 2018. (542 lap)

II. Lektorált tanulmányok

1. RÁCZ ANITA–(HOFFMANN ISTVÁN–TÓTH VALÉRIA), *Helynévtörténeti adatok a korai ómagyar korból: Magyar Nyelvjárások* 33 (1996): 43–52. (<http://mnytud.arts.unideb.hu/mnyj/33/04hoffma.htm>)
2. *Névtani vizsgálódások az Árpád-kori Bihar megye területéről: Magyar Nyelvtudományi Közlemények* 209. (1997): 259–62. (<http://mek.oszk.hu/01700/01716/index.phtml>)
3. *Az ómagyar kori településnevek differenciálódásáról: Magyar Nyelvjárások* 34 (1997): 125–46. (<http://mnytud.arts.klte.hu/mnyj/34/mnyj34.htm>)

4. Az ómagyar kori Bihar megye patrocíniumi nevei: *Névtani Értesítő* 21 (1999): 71–75. (<https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/6721/N%C3%8921.pdf?sequence=21>)
5. Földrajzi köznévi alapelemek az ómagyar kori Bihar vármegye településneveiben: *Magyar Nyelvjárások* 37 (1999): 383–393. (<http://mnytud.arts.klte.hu/mnyj/37/index.html>)
6. A szerkezeti változás szerepe Bihar vármegye ómagyar kori településneveinek kialakulásában. *Magyar Nyelvjárások* 38 (2000): 337–345. (<http://mnytud.arts.klte.hu/mnyj/38/index.html>)
7. Népnévi eredetű településnevek a középkori Bihar vármegyében: *Folia Uralica Debreceniensia* 8. (2001): 491–501. (<http://mek.oszk.hu/01700/01790/>)
8. Mássalhangzó-torlódások ómagyar kori helyneveinkben. In: *Köszöntő kötet B. Gergely Piroska tiszteletére*. Szerk. GRÉCZI-ZSOLDOS ENIKŐ–KOVÁCS MÁRIA. Miskolc, 2002. 155–9. (<http://magyarszak.uni-miskolc.hu/kiadvanyok/greczi-zsoldos-kovacs2002.pdf>)
9. Újra az ómagyar helynevek mássalhangzó-torlódásairól: *Magyar Nyelvjárások* 41 (2003): 497–508. (<http://mek.oszk.hu/01200/01269/>)
10. Válasz Juhász Dezső és Hegedűs Attila opponensi véleményére. *Névtani Értesítő* 26. (2004): 199–205.
11. Népeštörténet és helynévkutatás. A régi Bihar megye etnikai viszonyaihoz. In: *Helynévtörténeti tanulmányok 1*. Szerk. HOFFMANN ISTVÁN–TÓTH VALÉRIA. Debrecen, 2004. 63–89. (<http://ht.unideb.hu/ht1.php>)
12. Bihar vármegye etnikai viszonyai az ómagyar kori helynevek tükrében. *Magyar névtani kutatások itthon és határainkon túl*. Névtani tanácskozás Jászberényben, 2003. okt. 17–18. Szerk. FARKAS FERENC. Budapest, 2004. 199–206.
13. Népnévek és helynevek. (Tézisek egy kutatási programhoz.) *Névtani Értesítő* 27. (2005): 143–152. (<https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/6721/N%C3%8927.pdf?sequence=7>)
14. Törzsnévi eredetű helyneveink nyelvi kérdései. In: *Helynévtörténeti tanulmányok 2*. Szerk. HOFFMANN ISTVÁN – TÓTH VALÉRIA. Debrecen, 2006. 9–29. (<http://ht.unideb.hu/ht2.php>)
15. A pszeudo-törzsnévi eredetű településnevekről. In: *Nyelvi identitás és a nyelv dimenziói. A VI. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus nyelvészeti előadásai. III. kötet*. (Debrecen, 2006. augusztus 22–26). Szerk. HOFFMANN ISTVÁN–JUHÁSZ DEZSŐ. Debrecen–Budapest, 2007. 45–55. (http://mek.oszk.hu/05100/05146/pdf/hunkong2006_3.pdf)
16. Népnévi eredetű településneveink szerkezeti sajátosságairól, alaki változásairól. In: *Név és valóság. A VI. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai. Balatonszárszó, 2007. június 22–24*. Szerk. BÖLCSKEI ANDREA–N. CSÁSZI ILDIKÓ. Budapest, 2008: 230–240.
17. Helynévképzők az ómagyar kori népnévi eredetű helynevekben. (Rövidített változata tudományos előadásként elhangzott a Kiss Lajos-díj átvételekor. 2008. június 2.): *Magyar Nyelvjárások* 46 (2008): 103–124. (<http://mnytud.arts.klte.hu/mnyj/46/05racz.pdf>)
18. Nyugati népek megnevezéseinek változásai a magyar nyelvben: *Magyar Nyelvjárások* 47 (2009): 81–97. (<http://mnytud.arts.klte.hu/mnyj/47/05racza.pdf>)
19. Törökségi népek elnevezései régi magyar tulajdonnevekben. In: *Helynévtörténeti tanulmányok 5*. Szerk. HOFFMANN ISTVÁN–TÓTH VALÉRIA. Debrecen, 2010. 113–27. (<http://ht.unideb.hu/5/08racza.pdf>)
20. Szláv népnéveink jelentéštörténetéhez: *Magyar Nyelv* 106 (2010): 396–410. (http://www.c3.hu/~magyarnyelv/10-4/racz_104.pdf)
21. Gondolatok a Magyarad ~ Magyaród helynevekről. In: *Helynévtörténeti tanulmányok 6*. Szerk. HOFFMANN ISTVÁN–TÓTH VALÉRIA. Debrecen, 2011. 35–45. (<http://ht.unideb.hu/6/02racza.pdf>)

22. Az ómagyar kori településnevekben előforduló 'német' jelentésű lexémák nyelvföldrajzi vizsgálata: *Névtani Értesítő* 33 (2011): 77–91. (<https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/6721/N%C3%8933.pdf?sequence=1>)
23. A nép(név) fogalmának változása, értelmezése. In: *Helynévtörténeti tanulmányok 9.* Szerk. HOFFMANN ISTVÁN–TÓTH VALÉRIA. Debrecen, 2013. 7–17. (<http://ht.unideb.hu/9/01raczanita.pdf>)
24. Ethnic groups and settlement names in Hungary. In: *Nyelvtudományi Közlemények* 109 (2013): 255–266. (<http://www.nytud.hu/nyk/109/12-RaczA.pdf>)
25. Les ethnonymes dans les toponymes hongrois. In: *La Nouvelle Revue d'Onomastique* 56 (2014): 183–196. https://www.persee.fr/doc/onoma_0755-7752_2014_num_56_1_1807
26. A foglalkozásnévi eredetű településnevek történeti tipológiai sajátosságai. In: *A nyelv dimenziói. Tanulmányok Juhász Dezső tiszteletére.* BÁRTH M. JÁNOS–BODÓ CSANÁD–KOC SIS ZSUZSANNA szerk. Megjelent az ELTE BTK Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszékén, Budapest. 2015. 410–21. http://mnynk.unideb.hu/publikaciok/racz_id_60_2015.pdf
27. Profession names in old Hungarian settlement names: *Nyelvtudományi Közlemények* 111 (2015): 117–31. http://mnynk.unideb.hu/publikaciok/racza_profession_2015.pdf
28. Les noms de groupes sociaux dans les anciens noms de communes Hongrois. In: OLIVIU FELECAN (ed.): *Proceedings of the Third International Conference on Onomastics "Name and Naming" Conventional / Unconventional in Onomastics.* Cluj-Napoca, 2015. 540–550. http://onomasticafelecan.ro/iconn3/proceedings/3_14_Racz_Anita_ICONN_3.pdf
29. A nép- és törzsnévi helynevek történeti tipológiai sajátosságai. *Helynévtörténeti tanulmányok* 11 (2015): 19–37. <http://ht.unideb.hu/11/02raczanita.pdf>
30. Régi magyar településnév-típusok relatív kronológiai viszonyai. In: Benő Attila, T. Szabó Csilla szerk. *Az ember és a nyelv – térben és időben. Emlékkönyv Szabó T. Attila születésének 110. évfordulóján.* Erdélyi Múzeum-Egyesület. Kolozsvár, 2016. 50–61. http://mnynk.unideb.hu/publikaciok/sztaemlkonf_ra.pdf
31. Etonimák a régi magyar településnevekben. Habilitációs értekezés összefoglalója. *Névtani Értesítő* 38 (2016): 211–215. <https://edit.elte.hu/xmlui/handle/10831/6721>
32. Chronologie relative des types de toponymes: *Onomastica Uralica* 12 (2018): 315–327. <http://mnytud.arts.unideb.hu/onomural/kotetek/ou12/22.pdf>
33. Rác Anita(–Tóth Valéria): Settlement Names Derived from Ethnonyms as Historical Evidence: The Case of Medieval Hungary. **Megjelenés alatt:** *Voprosy onomastiki* 2019. február

III. Egyéb közlemény

1. Kiss Lajos (1922–2003): *Magyar Nyelvjárások* 50 (2012): 117–120. (<http://mnytud.arts.klte.hu/mnyj/50/08racza.pdf>)
2. A törzsnévi helynevek tanulságai. In: SUDÁR BALÁZS – PETKES ZSOLT szerk. *Honfoglalás és megtelepítés. Magyar őstörténet 4.* Budapest, 2016. 142–144.
3. Historical Demography and Toponomastics. In: *A Survey of Historical Toponomastics.* Edited by ÉVA KOVÁCS. Debrecen, Debrecen University Press. 2017: 35–36.
4. Names of Turkish Ethnicities in Old Hungarian Proper Names. In: *A Survey of Historical Toponomastics.* Edited by ÉVA KOVÁCS. Debrecen, Debrecen University Press. 2017: 40–41.
5. Historical Typological Characteristics of Settlement Names Originating from Ethnonyms and Names of Tribes. In: *A Survey of Historical Toponomastics.* Edited by ÉVA KOVÁCS. Debrecen, Debrecen University Press. 2017: 50–51.

6. Linguistic Questions Regarding Toponyms Originating from Names of Tribes. In: *A Survey of Historical Toponomastics*. Edited by ÉVA KOVÁCS. Debrecen, Debrecen University Press. 2017: 51–52.
7. The Change and Interpretation of Ethnicities and Ethnonyms. In: *A Survey of Historical Toponomastics*. Edited by ÉVA KOVÁCS. Debrecen, Debrecen University Press. 2017: 37–38.
8. Thoughts on the Toponyms Magyarad ~ Magyaród. In: *A Survey of Historical Toponomastics*. Edited by ÉVA KOVÁCS. Debrecen, Debrecen University Press. 2017: 125.

IV. Ismertetések.

1. RÁCZ ANITA–(TÓTH VALÉRIA), Püspöki Nagy Péter: A Csallóköz neveiről. Pozsony, 1991. In: *Magyar Nyelvjárások* 31 (1993): 138–143. (<http://mnytud.arts.klte.hu/mnyj/1-31/mnyj31.pdf>)
2. K. Fábíán Ilona: A Várad Regestrum helynevei. Szegedi Középkortörténeti Könyvtár 13. Szeged, 1997. (165 oldal + 2 térképmelléklet). In: *Magyar Nyelvjárások* 36 (1998): 159–166. (<http://mnytud.arts.klte.hu/mnyj/36/index.html>)
3. Kristó Gyula: Nem magyar népek a középkori Magyarországon. Budapest, 2003. In: *Magyar Nyelvjárások* 42 (2004): 116–125. (<http://www.mek.oszk.hu/03100/03101/index.phtml>)
4. Pethő József: Jelentés. Tankönyv a BA képzés számára. Nyiregyháza, 2006. In: *Magyar Nyelvjárások* 45 (2007): 117–122. (<http://www.mek.oszk.hu/06000/06061/>)
5. Bölcskei Andrea: A magyar településnevek korrelációs rendszerének alakulása a természetes névadás korszakában. A Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tan-
széke Kiadványai 2. Budapest, 2010. 393 lap. In: *Magyar Nyelv* 108 (2012): 367–370. (http://www.c3.hu/~magyarnyelv/12-3/Racz_123.pdf)

V. Konferencián megtartott előadások

1. Név- és helynévtani vizsgálódások az Árpád-kori Bihar megye területéről. Elhangzott az V. Magyar név-
tani konferencián. Miskolc, 1995. *MNyTK*. 209 (1997): 259–62.
2. Bihar vármegye etnikai viszonyai az ómagyar kori helynevek tükrében. Elhangzott a „Magyar
névtani kutatások itthon és határainkon túl” című jászberényi konferencián. 2003. október 17–18.
3. Népnevek és helynevek. (Tézisek egy kutatási programhoz.) Elhangzott a VII. Nemzetközi
Magyar Nyelvtudományi Kongresszuson. Budapest, 2004. augusztus 29–31.
4. Kandra Kabos és a nyelvtudomány. Elhangzott a Kandra Kabos halálának 100. évfordulója al-
kalmából rendezett konferencián. Eger, 2004. június 1.
5. A pszeudo-törzsnévi eredetű településnevekről. Elhangzott a VI. Nemzetközi Hungarológiai
Kongresszuson. Debrecen, 2006. augusztus 22–26.
6. Törzsnévi eredetű helyneveink nyelvi kérdései. Elhangzott a Magyar Nyelvtudományi Társa-
ság 2006. december 5-i ülésén.
7. Népnévi eredetű településneveink szerkezeti sajátosságairól, alaki változásairól. 1. Elhangzott
a VI. Magyar Névtudományi Konferencián. Balatonszárszó, 2007. június 22–24.
8. Népnévi eredetű településneveink szerkezeti sajátosságairól, alaki változásairól. 2. Elhangzott
a II. Helynévtörténeti Szemináriumon. Síkfőkút, 2007. október 12–14.
9. Helynévképzők az ómagyar kori népnévi eredetű helyneveinkben. Elhangzott a III. Helynév-
történeti Szemináriumon. Síkfőkút, 2008. május 29–31.
10. A régi Bihar megye etnikai képe a településnevek tükrében. Elhangzott az „A tudományos Bihar-
kutatásért — A Bihar-kutatás múltja, jelene és jövője” c. szakmai napon. 2008. november 6. Be-
rettyóújfalú.
11. Gondolatok a Magyarad ~ Magyaród helynevekről. Elhangzott a VI. Helynévtörténeti Szeminári-
umon. Síkfőkút, 2010. május 27–30.

12. Az ómagyar kori településnevekben előforduló 'német' jelentésű lexémák nyelvföldrajzi vizsgálata. Elhangzott a VII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszuson. Románia, Kolozsvár, 2011. augusztus 22–27.
13. Törzsek, népek, néprészek megnevezései régi helyneveinkben. Elhangzott a Nevek Napja c. konferencián. Debreceni Egyetem, 2011. november 14.
14. A népnév fogalmának változása, értelmezése. Elhangzott a VII. Helynévtörténeti Szemináriumon. Síkfőkút, 2012. május 30–június 2.
15. Les ethnonymes dans les toponymes hongrois. Elhangzott a XXV International Congress of Onomastic Sciences c. konferencián. Glasgow, 2014. augusztus 25–29.
16. A népnévi helynevek nyelvi típusai a régi magyar helynévadásban. Elhangzott a Debrecen University Symposium 2014 c. konferencián (2014. október 8–9.). Debrecen, 2014. október 9.
17. Les principaux types sémantiques et structurels des anciens noms de communes hongrois. Elhangzott a III International Congress of Name and Naming c. konferencián. (ICONN 3.). Baia Mare, 2015. szeptember 1–3.
18. A nép- és törzsnévi helynevek általános problematikája. Elhangzott a Nyelv- és névtörténeti műhelytalálkozón. Síkfőkút, 2015. október 1–3.
19. Régi magyar helynévtípusok relatív kronológiai viszonyai. Elhangzott az Emlékkonferencia Szabó T. Attila születésének 110. évfordulóján c. konferencián. Cluj-Napoca, 2016. január 29–30.
20. RÁCZ ANITA(–TÓTH VALÉRIA): Approaches to the value of toponyms with ethnonymic origins as historical sources. Elhangzott: Ethnonyms as Source of History and Anthropology – Some Examples and Methodological Questions c. konferencián. Budapest, 2016. június 22.
21. Chronologie relative des types de toponymes. Elhangzott a XXVI International Congress of Onomastic Sciences c. konferencián. Debrecen, 2017. augusztus 27–szeptember 1.
22. Helynévtípusok relatív kronológiája. Elhangzott a Magyar Nyelvtudományi Társaság Debreceni Csoportjának ülésén 2017. december 7-én.
23. Településnevek névrendszertani összefüggései. Síkfőkút, 2018. szeptember 27–29.

VI. Sorozatszerkesztői munka

A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének kiadványai c. sorozat szerkesztése 2011 óta: 89., 90., 91. szám.

VII. Lektorai munka tudományos művek kiadásában

1. Helynévtörténeti tanulmányok 3. *A Magyar Névarchívum Kiadványai 13.* Szerk. HOFFMANN ISTVÁN–TÓTH VALÉRIA. Debrecen, 2008.
2. RESZEGI KATALIN: *Hegynevek a középkori Magyarországon.* A Magyar Névarchívum Kiadványai 21. Debrecen, 2011.
3. Rendszeres lektorálás a *Magyar Nyelvjárások* c. szakmai folyóiratban.

VIII. Tézisek

1. *Bihar vármegye ómagyar kori településneveinek névrendszertani vizsgálata.* Doktori (PhD) értekezés tézisei. Debrecen, 2000. 18 lap.
2. *Etnonimák a régi magyar településnevekben.* Habilitációs értekezés tézisei. Debrecen, 2014. 15 lap.

IX. Kézírtos munkák

1. *Az Árpád-kori folyónevek névtani elemzése.* OTDK dolgozat. Debrecen, 1993.
2. *Az Árpád-kori helynevek névrendszertani vizsgálata.* OTDK dolgozat. Debrecen, 1995.

3. *Az Árpád-kori Bihar megye településneveinek névrendszertani vizsgálata.* Szakdolgozat. Debrecen, 1995. 107 lap.
4. *Bihar vármegye ómagyar kori településneveinek névrendszertani vizsgálata.* Doktori (PhD) értekezés. Debrecen, 2000. 239 lap, 9 térképmelléklet.
5. *Etonimák a régi magyar településnevekben.* Habilitációs értekezés. Debrecen, 2014. 203 lap.

Debrecen, 2019. január 25.

(dr. Rác Anita)